

Pep Laguarda, amb la sensibilitat de sempre, obria el període culminant de la Festa. Mentre els llums s'encenien i el recinte prenia l'aspecte irreal d'una estranya revetla, era continu el doll de persones que entrava i s'escampava pels escenaris, visitava les exposicions sobre «La vegetació al País Valencià», «Cartells valencians de la transició», «País Valencià 1900» i «Vida de Josep Renau» o assistia als recitals poètics de Salvador Sàfer, Rosa Balaguer i Manuel Rodríguez.

La Companyia Elèctrica Dharma, poc després de les deu, començava a brodar els ritmes del seu darrer treball. Curiós fenomen el d'aquest grup, que té molta més força en directe que en disc. Una massa de gent balladora començava a fer realitat l'esclat de la festa. L'Andana i Teatre a Banda prenien el relleu a l'escenari del frontó i un grup de gent jugava a La Gallofa quasi al costat mateix.

Prop de les dotze, a l'hora màgica de la mitjanit, la flama mítica del Canigó féu l'entrada solemne. I, de seguida, Els Comediants obriren la porta de la fantasia al crit de «Visca el foc!, visca el fum! i visca l'infern!» Una cascada de focs d'artifici començà a caure sobre el

parc de Natzaret, mentre dimonis, patums, follets, dracs i coets, evolucionaven entre una multitud entusiasmada. L'espectacle dels Comediants durà tres hores, i a molts semblà curt. Amb la victòria infernal sobre l'exèrcit blanc com a anècdota argumental central, aquest grup català demostrà com el teatre es pot fer sense espectadors. Era molt difícil estar quiet contemplant-los, era molt difícil no participar-hi, no ajudar-los a conjurar els àngels, no entrar dins la seua ficció d'arrel carnavalesca.

Inspirats en les formes tradicionals del teatre de carrer, Els Comediants empenen disfresses, ninots, gegants, banderes i tot el patrimoni de la farsa ambulante; es mouen entre la massa de gent com peixos dins l'aigua i saben crear una energia pagana i vitalista plena de goig. La crema d'una falla que simbolitzava el carro del sol posà el punt final al seu espectacle cap a les quatre i mitja. Les xiques de l'Orquestra de Tacon oferiren, tot seguit, una miscel·lània de temes i ritmes. A la piscina, uns quants practicaven l'esport de pescar ànecs, i l'orquestra All i Pebre iniciava un ball que vuit-centes persones allargarien fins a les sis i mitja del matí.

Maceda jugà al parc de Natzaret

És dur dir-ho, però si el saguntí Maceda no arriba a marcar el gol contra Alemanya, ajudat per la victòria de Portugal contra Romania, la selecció espanyola hauria jugat la semifinal europea dissabte a les vuit de la vesprada, cosa que hauria posat en dificultats més d'un nacionalista, amb carnet d'UPV, a l'hora de justificar l'eixida per veure el partit en qualsevol dels bars que hi ha al voltant del recinte del Parc de Natzaret.

Així i tot, l'encontre França-Portugal, a les vuit de dissabte, despertà l'atenció d'alguns festers, o festeres, com és el cas de Rosa Soler, col·laboradora d'aquest setmanari i gran aficionada a l'espectacle de la piloteta. Rosa em confessà que anava un moment a casa per agafar un jersei «i de passada veuré un poc el partit». Les dones, cada vegada més, tendeixen a tenir els mateixos vicis que els mascles. La igualtat està a punt de caure.

Mala sort per a Manuel Rodríguez Castelló, poeta i centrecampista d'indubtable qualitat, al qual coincidí l'hora del futbol amb el recital de poesia que un centenar de fans escoltaven atentament. Rodríguez Castelló anava una mica neguitós per les mancances organitzatives del recital. Aquest és un dels poetes que brama per un partit de futbol contra els narradors; quan vulgueu, Manolo. A Vicent Soler, tant

se li'n dona l'ofici de Maradora; el vaig sorprendre en l'exposició de cartells de la transició, quan allò del PSPV. La nostàlgia el feia mirar embadalit, aleshores era més jove... i no tan oficialista. Coses del «canbio».

L'estètica *punk* de les xicotetes de l'Orquestra de Tacon contrastava amb la serietat de l'operació Roca, representada en la festa per Àlvar Noguera i família, que passejaven una mica despistats pels terrenys del Parc. Cal fer constar la gràcia de les *punkies* de Tacon, ballant un pasdoble de l'Agrupació Musical de Dénia. Un altre contrast —*punk* i banda—, gentilesa d'Acció Cultural. Fou una pena que Vicent Ventura marxàs aviat a casa. Les festes sense el Vicent són més avorrides. Ventura ha amenaçat de publicar una novel·la negra. Segons rumors de solvència, l'altre Vicent, Andrés Estellés, estava en el congrés de CC. OO. No se sap per quin sector.

Un graciós no identificat em féu arribar la notícia per la qual Acció Cultural havia creat la policia autonòmica. Posteriors indagacions donaven com a resultat que la suposada força autonòmica era simplement d'una empresa de seguretat que l'entitat organitzadora havia contractat per a l'acte. L'article 143 de la Constitució no dona per a aquesta classe de bromes. La festa? Fonts de la taquilla es mostraven optimistes. Doncs, això.